Conseil d'Etat - Raad van State
LEGISLATION - WETGEVING
18 XI 1957
- 1 -
à M.
coordinatie (e)

MTL.

L. 5959/1.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 24e oktober 1957 door de Minister van Openbaar Onderwijs verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet "betreffende het statuut van het Nationaal Orkest van België", heeft de 7e november 1957 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Instruction publique, le 24 octobre 1957, d'une demande d'avis sur un projet de loi "relatif au statut de l'Orchestre national de Belgique", a donné le 7 novembre 1957 l'avis suivant :

Het onderhavige voorontwerp van wet, het tweede ontwerp betreffende het statuut van het Nationaal Orkest van België dat aan de Raad van State voor advies wordt voorgelegd, houdt in ruime mate rekening met de opmerkingen die bij het onderzoek van het vorige ontwerp zijn gemaakt. Daarop komt dit advies dan ook niet terug; het bespreekt alleen de nieuwe ontwerpbepalingen die niet overeenstemmen met teksten welke de Raad van State reeds heeft onderzocht of in overweging gegeven.

Artikel 25 van het voorontwerp rangschikt het Nationaal Orkest van België in de categorie B, genoemd in artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Hierdoor zijn al de bepalingen van die wet, behoudens afwijking, van rechtswege op het Nationaal Orkest van toepassing en zijn de artikelen 10, 22, 23 en 24 van het voorontwerp overbodig in zover zij zekere bepalingen van voornoemde wet geheel of gedeeltelijk overnemen.

Dit artikel 25, dat de aard van de nieuwe instelling mede bepaalt, zou trouwens beter in het begin van het ontwerp, b.v. tussen artikel 1 en artikel 2, dan aan het einde ervan komen.

Het ware bovendien beter gesteld als volgt :

"Het Nationaal Orkest van België is onderworpen aan de regeling ingesteld door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut; te dien einde is het gerangschikt in de categorie B, genoemd in artikel 1 van deze wet".

.../...

Artikel 8, eerste lid, verleent aan de regeringscommissaris medebeslissende stem in de raad van beheer. Hierdoor wijkt het ontwerp af van artikel 9, § 3, van voormelde wet van 16 maart 1954, waarbij aan de regeringscommissaris slechts raadgevende stem wordt gegeven. Voor die afwijking, die aan een zelfde persoon twee zeer verschillende taken, namelijk toezicht en medebeheer, opdraagt, wordt geen bijzondere reden aangegeven.

Het laatste lid van hetzelfde artikel wijkt af van artikel 9, § 2, derde lid, van voormelde wet dat de termijn van vijftien dagen, waarbinnen de Minister de beslissing van de raad van beheer kan vernietigen, doet lopen van de dag waarop de raad de beslissing heeft genomen voor zover de regeringscommissaris regelmatig op de vergadering werd uitgenodigd. Volgens het voorontwerp beschikt de Minister over een termijn van vijftien dagen te rekenen van de dag waarop hij in kennis is gesteld van de beslissing. Zodanige regeling biedt het nadeel dat de raad van beheer niet met zekerheid weet tot wanneer zijn beslissing voor vernietiging vatbaar en de werking ervan geschorst is.

Artikel 11 wil een regeling treffen in verband met het overlevingspensioen van de weduwen en wezen van zekere leden van het personeel der koninklijke muziekconservatoria die, vóór hun benoeming in die hoedanigheid, functies bij het Nationaal Orkest van België hebben uitgeoefend. Met de benaming "Nationaal Orkest van België" schijnt hier in hoofdzaak, zoniet uitsluitend, het thans in feite bestaande Nationaal Orkest te zijn bedoeld. Bedoeld artikel stelt die personeelsleden in de mogelijkheid "binnen zes maanden na de afkondiging van de wet, de verbintenis aan te gaan om op basis van hun huidige wedde bij te dragen tot de Kas van weduwen en wezen, naar rato van de duur of van een deel van de duur hunner diensten bij het Nationaal Orkest van België".

.../...

Zodanige bepaling houdt geen verband met het statuut van het Nationaal Orkest van België en past derhalve niet in het huidig voorontwerp, behalve dan misschien als een bijzondere bepaling aan het einde ervan.

Wordt zij in het voorontwerp behouden, dan zal dit zich niet beperken tot het oprichten, onder de benaming "Nationaal Orkest van België", van een van het Ministerie van Openbaar Onderwijs afhangende openbare instelling en zal zijn opschrift, indien het niet wordt aangepast, misleidend zijn.

Het bepaalde in bewust artikel 11 geeft trouwens nog aanleiding tot volgende opmerkingen.

Men ziet niet in waarom voor oud-leden van het Nationaal Orkest die tot een functie in een Rijksmuziekconservatorium werden benoemd, die gunstmaatregel wel, en voor oud-leden, die tot een andere openbare functie in Rijksdienst werden geroepen, diezelfde maatregel niet wordt getroffen. Zoals zij is gesteld, lijkt die bepaling enkel dan verantwoord wanneer volstrekt vaststaat dat geen der oud-leden van het Nationaal Orkest in een andere Rijksdienst dan de muziekconservatoria werd benoemd.

De wijze waarop de regel is geformuleerd, laat anderzijds te wensen over; de Kas der weduwen en wezen werd immers door het koninklijk besluit nr 221 van 27 december 1935 ontbonden.

Het verdient bovendien aanbeveling uitdrukkelijk te verwijzen naar de in artikel 7, § 3, van het koninklijk besluit nr 254 van 12 maart 1936 bepaalde bijdrage van 6 t.h.

.../...

Artikel 12 bepaalt dat de Minister van Openbaar Onderwijs aan de raad van beheer de toelating kan verlenen om vreemde musici aan te werven. Dit artikel is niet overeen te brengen met artikel 13, dat het benoemingsrecht van al de leden van het Orkest aan de Minister van Openbaar Onderwijs voorbehoudt.

De toegevoegde musici en de musici ter versterking worden volgens artikel 16, tweede lid, betaald tegen het van kracht zijnde syndicaal tarief.

Tot nog toe werd aan de door de syndicaten vastgestelde tarieven geen bindende kracht verleend. De woorden "van kracht zijnde" worden derhalve best weggelaten.

Doordat in artikel 17 de bijvoeglijke naamwoorden "publiekrechtelijke" en "private" enkel slaan op het naamwoord "personen", leze men het einde van dit artikel als volgt : "... ter beschikking wordt gesteld van organismen of publiekrechtelijke of private personen die zulks aanvragen".

Verder zijn er bij het voorontwerp nog enige opmerkingen te maken die enkel de vorm betreffen.

Nadat artikel 1 het Nationaal Orkest in afkorting "N.O.B." heeft genoemd, wordt verder de benaming van de instelling meestal in afkorting doch vaak ook voluit geschreven. Men behoort zich aan een en dezelfde schrijfwijze te houden.

.../...

In artikel 2, eerste lid, leze men "tegenover" in plaats van "ten overstaan van" en in artikel 8, tweede lid, "beroep" in plaats van "hoger beroep".

Artikel 20, eerste lid, stelle men als volgt :

"De beschikkingen onder levenden of bij testament ten voordele van het Nationaal Orkest van België - N.O.B. - hebben slechts uitwerking mits daartoe overeenkomstig artikel 910 van het Burgerlijk Wetboek machtiging is verleend".

In het laatste lid van hetzelfde artikel 20, leze men "instelling" in plaats van "lichaam".

Le présent avant-projet de loi, le second concernant le statut de l'Orchestre national de Belgique qui est soumis pour avis au Conseil d'Etat, tient compte, dans une large mesure, des observations qui ont été faites à l'occasion de l'examen du précédent avant-projet. Le présent avis ne revient donc pas sur ces observations; il s'attache uniquement aux dispositions nouvelles qui ne correspondent pas à des textes examinés antérieurement ou suggérés par le Conseil d'Etat.

L'article 25 de l'avant-projet classe l'Orchestre national de Belgique dans la catégorie B, prévue à l'article 1er de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public. Il s'ensuit que, sauf dérogation, toutes les dispositions de cette loi sont de plein droit applicables à l'Orchestre national de Belgique et que les articles 10, 22, 23 et 24 de l'avant-projet sont superflus dans la mesure où ils reprennent, en tout ou en partie, certaines dispositions de cette loi.

Le dit article 25, qui précise la nature du nouvel établissement, serait d'ailleurs mieux à sa place au début du projet, entre l'article 1er et l'article 2, par exemple, qu'à la fin de celui-ci.

En outre, la version néerlandaise gagnerait à être rédigée comme suit :

"Het Nationaal Orkest van België is onderworpen aan de regeling ingesteld door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut; te dien einde is het gerangschikt in de categorie B, genoemd in artikel 1 van deze wet".

.../...

L'article 8, alinéa 1er, dispose que le commissaire du Gouvernement a voix délibérative au conseil d'administration. Le projet déroge sur ce point à l'article 9, § 3, de la loi du 16 mars 1954 précitée qui n'accorde au commissaire du Gouvernement que voix consultative. Aucune justification spéciale n'est donnée pour cette dérogation qui a pour effet de confier, à une même personne, deux missions fort différentes, notamment le contrôle et la cogestion.

Le dernier alinéa du même article déroge à l'article 9, § 2, alinéa 3, de la susdite loi, qui fait courir le délai de quinze jours pendant lequel le Ministre peut annuler la décision du conseil d'administration, à partir du jour où le conseil a pris sa décision, pour autant que le commissaire du Gouvernement ait été régulièrement convoqué à la réunion. Aux termes de l'avant-projet, le Ministre dispose d'un délai de quinze jours à partir du jour où il a connaissance de la décision. Une telle réglementation offre l'inconvénient que le conseil d'administration est dans l'impossibilité de savoir avec certitude jusqu'à quel moment sa décision est susceptible d'annulation et jusqu'à quel moment les effets en sont suspendus.

L'article 11 tend à régler la réglementation relative à la pension de survie des veuves et orphelins de certains membres du personnel des conservatoires royaux de musique qui, antérieurement à leur nomination en cette qualité, ont exercé des fonctions à l'Orchestre national de Belgique. Par "Orchestre national de Belgique" il ~~ne~~ semble ~~pas~~ que l'on veuille viser ici en ordre principal, sinon exclusivement, l'Orchestre national qui existe actuellement en fait. L'article en question permet aux membres de ce personnel "de souscrire, dans les six mois à dater de la promulgation de la présente loi,

un engagement à contribuer, sur la base de leur traitement actuel, à la Caisse des veuves et orphelins, en vue de la pension de survie, au prorata de la durée ou d'une partie de la durée de leurs services à l'Orchestre national de Belgique".

Une telle disposition ne touche pas au statut de l'Orchestre national de Belgique et n'a donc pas sa place dans le présent avant-projet, si ce n'est peut-être en tant qu'une disposition spéciale à la fin de celui-ci.

Si elle était maintenue dans l'avant-projet, celui-ci ne se bornerait pas à créer, sous la dénomination d'"Orchestre national de Belgique", un établissement public ressortissant au Ministère de l'Instruction publique et, à défaut d'adaptation, son intitulé serait de nature à induire en erreur.

Les dispositions de cet article 11 appellent, du reste, encore les observations suivantes.

L'on n'aperçoit pas la raison pour laquelle cette mesure de faveur est prise pour ceux des anciens membres de l'Orchestre national qui ont été nommés à une fonction auprès d'un conservatoire royal de musique, et non pas pour ceux d'entre eux qui ont été nommés à une autre fonction publique au service de l'Etat.

Telle qu'elle est rédigée, cette disposition ne paraît justifiée que s'il est établi qu'aucun des anciens membres de l'Orchestre national n'a été nommé dans un service de l'Etat autre que les conservatoires royaux de musique.

.../...

Par ailleurs, la manière dont la règle est formulée laisse à désirer : la Caisse des veuves et orphelins a, en effet, été dissoute par l'arrêté royal n° 221 du 27 décembre 1935.

D'autre part, il se recommande de viser expressément la cotisation de 6 p.c. prévue à l'article 7, § 3, de l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936.

L'article 12 dispose que le Ministre de l'Instruction publique peut autoriser le conseil d'administration à recruter des musiciens étrangers. Cet article est inconciliable avec l'article 13, qui réserve au Ministre de l'Instruction publique le pouvoir de nommer tous les membres de l'Orchestre.

Les musiciens de complément et les musiciens de renfort sont, d'après l'article 16, alinéa 2, payés au tarif syndical en vigueur.

Jusqu'à présent les tarifs fixés par les syndicats n'ont pas été rendus obligatoires et les mots "en vigueur" devraient, dès lors, être omis.

Comme à l'article 17 de la version néerlandaise, les adjectifs "publiekrechtelijke" et "private" ne se rapportent qu'au seul substantif "personen", la fin de l'article devrait être rédigée comme suit : "... ter beschikking wordt gesteld van organismen of publiekrechtelijke of private personen die zulks aanvragen".

.../...

Pour le surplus, l'avant-projet appelle les observations de forme ci-après.

L'Orchestre national est désigné à l'article 1er par l'abréviation "O.N.B." Dans les articles suivants, le nom de cet établissement est le plus souvent écrit en abrégé, parfois aussi en toutes lettres. Il conviendrait de désigner cet établissement d'une manière uniforme.

Dans la version néerlandaise, il y aurait lieu d'écrire à l'article 2, alinéa 1er, "tegenover" au lieu de "ten overstaan van" et à l'article 8, alinéa 2, "beroep" au lieu de "hoger beroep".

L'article 20, alinéa 1er, de la version néerlandaise gagnerait à être conçu comme suit :

"De beschikkingen onder levenden of bij testament ten voordele van het Nationaal Orkest van België - N.O.B. - hebben slechts uitwerking mits daartoe overeenkomstig artikel 910 van het Burgerlijk Wetboek machtiging is verleend".

Au dernier alinéa du même article 20 (version néerlandaise), il conviendrait d'écrire "instelling" au lieu de "lichaam".

De kamer was samengesteld uit — La chambre était composée de

de Heren : J.SUETENS, eerste-voorzitter,
Messieurs: premier président,

H.BUCH, raadsheren van State,
K.MEES, conseillers d'Etat,

L.FREDERICQ, bijzitters van de afdeling wetgeving,
F.DUCHENE, assesseurs de la section de législation,

Mevrouw : J.DE KOSTER, adjunct-griffier, griffier.
Madame : greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.J.SUETENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H.A.VANDER STICHELE, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.J.SUETENS.

Le rapport a été présenté par M.A.VANDER STICHELE, substitut

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J.DE KOSTER.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J.SUETENS.